

ที่.ศธ ๐๔๑๑๔/น ๑๒๑๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
ถนนวิสุทธิสุธาร อำเภอมืองสมุทรสาคร
จังหวัดสมุทรสาคร ๙๙๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว.๑๔๕
ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔
ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อ
วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติตามมติ
คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ (เรื่อง การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง) ตามหนังสือ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยเคร่งครัด
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกัญญา ชนพุทธิวิโรจน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

กลุ่มงานวินัยและนิติการ

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โทร. ๐-๔๒๖๑-๑๕๓๒ ต่อ ๑๘

โทรสาร ๐-๔๒๖๑-๒๒๘๔

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาสมุทรสาคร
 เลขที่รับ 288/4
 วันที่ 28 ก.ค. 2558

ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๖๐๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

กรมบริหารบุคคล
 222/8 ก.ค. 2558
 เลขที่.....วันที่.....

เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๕๕ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘
 ๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

ด้วย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ (เรื่อง การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง) ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพี ชิตยวงษ์)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการแทน
 รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
 เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ

กลุ่มวิจัยพัฒนากฎหมายคดียุติธรรมและนิติการ

โทร.๐ ๒๒๘๘ ๕๖๕๕

โทรสาร.๐ ๒๒๘๘ ๕๖๕๑

ด.ร.ร.ว.ศ.ช.
เลขที่ 869
วันที่ 2 ส.ย. 2558

สำนักงานรัฐมนตรี
เลขที่รับ 2321
วันที่ 11 ส.ย. 2558
เวลา 11.38

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๔๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล
เลขที่ 86/10
วันที่ 18 ส.ย. 2558
เวลา
กระทรวงศึกษาธิการ

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

กลุ่มบริหารทั่วไป สพร.
เลขที่รับ
วันที่ 24/6/58 E 145

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๔) เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง มาเพื่อทราบและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป นั้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ (เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง) ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยเคร่งครัด

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายพล พล.

(นายกมล รอดคล้าย)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๘ ส.ย. ๒๕๕๘

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

วิกรม ศอ.สพร.
เพื่อโปรดทราบ
นายสมยศ ศิริบรรณ
กม. เพื่อจัดพิมพ์ต่อไป
ทรงอรรถ
๒๕ ส.ย. ๒๕๕๘

พลเรือเอก
รับคำสั่ง ร.ร.ว.ศ.ช.
(นายสมยศ ศิริบรรณ)
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ

สำนักนิติธรรม
โทร. ๐.๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๖๑ (จรรยาพนธ์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๕ (0.2351/D/ส)
www.cabinet.thaigov.go.th

(เรื่องทิพย์ เทียนทอง)
เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๕ มิ.ย. ๕๘

ที่
ศร.ต.ช.

15/6/58

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง
เรียน กระทรวง กรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง
และคดีปกครอง ที่ยกเลิก
๒. แนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง

เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง
รวม ๑๑ มติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ (ดูรายละเอียดได้ที่ www.cabinet.go.th)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการ
ดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องถือปฏิบัติมีเป็นจำนวนมาก
จึงเห็นควรนำมาปรับปรุงโดยนำรวมไว้ในฉบับเดียวกัน เพื่อสะดวกในการอ้างอิงและถือปฏิบัติ
ต่อไป ซึ่งกระทรวงการคลัง กระทรวงยุติธรรม สำนักงบประมาณ และสำนักงานอัยการสูงสุด
พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง
รวม ๑๑ มติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑
๒. เห็นชอบแนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง ความละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบตามที่สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอทั้ง ๒ ข้อ

จึงเรียนขึ้นชั้นมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานใน
สังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๑๕๕๖ โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๑๕๕๖

www.cabinet.go.th

บัญชีรายชื่อ

- รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล)
- รองนายกรัฐมนตรี (นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์)
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์)
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายธีรภัทร์ เจริญสวรรค์)
- เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- ปลัดกระทรวงกลาโหม
- ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
- ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ปลัดกระทรวงคมนาคม
- ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ปลัดกระทรวงพาณิชย์
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ปลัดกระทรวงยุติธรรม
- ปลัดกระทรวงแรงงาน
- ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
- ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน
- เลขาธิการพระราชวัง
- ราชเลขาธิการ
- ผู้อำนวยการสำนักงานประมง
- เลขาธิการสภากาชาดไทย
- เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครองที่ยกเลิก

๑. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๐๕ เรื่อง กระทรวง ทบวง กรม ล้าง 7 ถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีอาญา หรือคดีแพ่ง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๕๑/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๐๕)
๒. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๖๒ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๐)
๓. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๗ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
๔. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๗๗ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑)
๕. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองกรณีมีผู้ฟ้องร้องคณะรัฐมนตรีต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อให้เพิกถอนมติ คณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๗๑ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔)
๖. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/๓๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕)
๗. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง การดำเนินคดีปกครอง และการดำเนินคดีแพ่งในชั้นอนุญาโตตุลาการ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๓๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕)
๘. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เรื่อง คณะกรรมการชี้ขาดการยุติในการ ดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ ๑๒๑๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕)
๙. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ ๑๕๐๕/ว ๒๕๐ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖)
๑๐. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการชำระค่าเสียหาย (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ ๑๕๐๕/ว ๒๗๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖)
๑๑. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการ ดำเนินคดีปกครองกรณีมีผู้ฟ้องร้องคณะรัฐมนตรีต่อศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๗๒ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๗)

บัญชีรายชื่อ

เลขาธิการ ก.พ.

เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

อัยการสูงสุด

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

แนวทางการในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง

๑. การดำเนินคดีในศาลยุติธรรม

๑.๑ การดำเนินคดีอาญา

เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจให้แจ้งความร้องทุกข์ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ไม่สมควรว่าจ้างทนายความอื่นที่องคคดียาญ ต่อผู้กระทำความผิดเอง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่ถูกเอกชนฟ้องเป็นคดีอาญาให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการแก้ต่างคดีให้ ถ้าพนักงานอัยการปฏิเสธหรือขัดข้องในการรับแก้ต่างให้ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจมีสิทธิว่าจ้างทนายความดำเนินคดีได้

๑.๒ การดำเนินคดีแพ่ง

๑.๒.๑ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่โต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในทางแพ่ง หรือกรณีจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล และกรณีมีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ถูกเอกชนฟ้องคดีแพ่ง ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีคดีเรื่องนั้น โดยตรงดำเนินการ

รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินธุรกิจการค้า การบริการ เป็นปกติธุระและเป็นคดีอันเกี่ยวกับธุรกิจการค้านั้น ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการ

๑.๒.๒ ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าคดีนั้นมีความอยู่ในฐานะเสียหายเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้ หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ให้พนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีให้ตัวความพิจารณาว่า ควรยุติการดำเนินคดี หากตัวความเห็นพ้องหรือกับความเห็นของพนักงานอัยการ เป็นอันยุติการดำเนินคดีในเรื่องนั้น

๑.๒.๓ หากตัวความมีความเห็นขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการให้แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ตัวตัวความเป็นส่วนราชการ อันมิใช่ราชการส่วนท้องถิ่น ให้พนักงานอัยการ ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดวินิจฉัย ถ้าอัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดให้ดำเนินคดีต่อไปตามความเห็นของตัวความให้แจ้งทนายเอกชนอัยการดำเนินการไปตามนั้น แต่ถ้าอัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดเห็นพ้องกับความเห็นของพนักงานอัยการว่าควรยุติการดำเนินคดี ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวินิจฉัยชี้ขาดว่าควรยุติการดำเนินคดีเรื่องนั้นหรือไม่

กรณีคณะกรรมการสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ ดำเนินการต่อไป หากคณะกรรมการสั่งให้ยุติเรื่อง ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา กรณีนี้ให้พนักงานอัยการ ส่งเรื่องคืนตัวความ

(ข) ถ้าตัวความเป็นราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ให้นักงานอัยการนำความเห็นของตัวความประกอบการพิจารณาสิ่งคดี หากยังเห็นว่าคดีนั้นตัวความอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้และการดำเนินคดีไม่เกิดประโยชน์ ให้นักงานอัยการใช้ดุลพินิจสั่งไม่รับว่าต่างกันได้

กรณีพนักงานอัยการสั่งไม่รับว่าต่างแก่ต่างให้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจมีสิทธิทำจำให้ทนายความดำเนินคดีในศาลได้

๒. การดำเนินคดีในศาลปกครอง

๒.๑ ให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีในคดีปกครอง หากมีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรที่มีความรู้ความสามารถอยู่แล้วและประสงค์จะดำเนินคดีปกครองเอง ก็ให้ดำเนินคดีปกครองเองจนถึงที่สุด แต่ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรดังกล่าวหรือมีแต่ประสงค์ให้นักงานอัยการดำเนินการแทนให้ทนายความตกลงกับพนักงานอัยการให้ดำเนินคดีแทนโดยเร่งด่วน หากเป็นกรณีที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ก็ให้จ้างทนายความผู้เชี่ยวชาญได้ โดยขอความเห็นชอบจากอัยการสูงสุด หรือผู้แทนที่อัยการสูงสุดมอบหมาย และหากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ให้ทนายความตกลงกับสำนักงบประมาณในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

๒.๒ ในกรณีหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเรื่องให้นักงานอัยการดำเนินคดีแทนในฐานะผู้รับมอบอำนาจ ถ้าพนักงานอัยการมีความเห็นว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้ หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ควรที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินคดีในเรื่องนั้น ให้นักงานอัยการแจ้งฐานะคดีและดำเนินการต่อไปเพื่อให้อัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาด และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแห่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ปฏิบัติตามข้อ ๑.๒.๓ (ก) โดยอนุโลม

๒.๓ กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ออกฟ้องคดีปกครอง และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง หรือเป็นการฟ้องคดีปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง อีกทั้งไม่ใช้การโต้แย้งในปัญหาข้อกฎหมายโดยตรง ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำคำสั่งศาลปกครองที่ให้ทำคำให้การแก้คำฟ้องเสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดยให้ถือเป็นมติคณะรัฐมนตรีและไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลางประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมความเห็นแล้วยกวางคำให้การยื่นต่อศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

๓. การดำเนินคดีขึ้นอนุญาโตตุลาการ

ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่มีข้อพิพาทในคดีแพ่งและคดีปกครองที่ต้องใช้อนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล ให้นักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินคดีแทนได้ในชั้นอนุญาโตตุลาการ หรือให้ว่าจ้างทนายความดำเนินคดีแทนได้ ทั้งนี้ โดยขอความเห็นชอบจากสำนักงานอัยการสูงสุดหรือผู้แทนที่อัยการสูงสุดมอบหมาย และหากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ทนายความตกลงกับสำนักงบประมาณในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

๔. ระยะเวลาส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ

ในการดำเนินคดีทุกประเภท ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องเร่งรัดเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของเรื่องรวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วน แล้วรีบส่งเรื่องที่พิพากษาไปยังพนักงานอัยการก่อนครบกำหนดอายุความไม่น้อยกว่า ๓ เดือน เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

๕. การดำเนินคดีที่ขาดอายุความ

กรณีคดีขาดอายุความแล้ว แต่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจยังยื่นยื่นให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ทั้งที่เห็นได้ล่วงหน้าว่า หากดำเนินคดีต่อไปก็มิแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กล่าวคือ เสียค่าใช้จ่าย เสียเวลา เสียค่าสิ้นคนในการปฏิบัติงานโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งการดำเนินคดีของรัฐไม่จรรวหาความยุติธรรมแก่ผู้เสียหายหรืออาจขาดมูลคดีเพราะการขาดหลักฐานหรือความหลงลืม หรืออาจขาดมูลคดีเพราะการขาดหลักฐานหรือขาดนักกฎหมายดีพอที่จะฟ้องคดีได้ เพราะมีผลให้การอำนวยความสะดวกของรัฐขาดความน่าเชื่อถือ ดังนั้น ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจจึงไม่ควรนำคดีที่ขาดอายุความแล้วส่งให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป

๖. การยุติข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๖.๑ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติว่า กรณีเกิดข้อพิพาทในระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเมื่อมีพยานหลักฐานชัดเจนว่าฝ่ายที่ก่อให้เกิด ความเสียหายนั้นต้องรับผิดชอบ และไม่คิดใจได้แย้งในเรื่องจำนวนค่าเสียหาย ให้ฝ่ายที่ก่อให้เกิดความเสียหายดำเนินการชำระค่าเสียหายให้แก่ฝ่ายที่ได้รับ ความเสียหายให้เรียบร้อยโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดคดีความระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ด้วยกันเอง

๖.๒ กรณีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเกิดข้อพิพาทระหว่างกันมิให้ฟ้องคดีต่อศาล ให้ส่งเรื่องที่มีข้อพิพาทเรื่องร้องไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความเพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแห่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาและมีความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแห่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาดแล้วเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ให้สำนักงานอัยการสูงสุดส่งคำตัดสินชี้ขาดและมติคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งให้ผู้กรณีทราบ และถือปฏิบัติ หากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจใดเกิดเหตุไม่ปฏิบัติตามคำสั่งชี้ขาด ดังกล่าวข้างต้น ให้นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

๗. ให้มีคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เว้นเสียแต่กรณี "กยศ" มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
๕. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๖. อัยการสูงสุด	กรรมการและเลขานุการ
๗. อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘. อัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. พิจารณาชี้ขาดการดำเนินคดีปกครองและคดีแพ่งทั้งปวง เช่น คดีภาษีอากร คดีล้มละลาย และคดีอนุญาโตตุลาการ เป็นต้น
  ๒. พิจารณาตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทเรียกร้องระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่มีข้อพิพาทระหว่างกัน
  ๓. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามความจำเป็นที่คณะกรรมการมอบหมาย
-